

Motion till riksdagen
2012/13:So346

av Kerstin Engle (S)

Barns rättsliga ställning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa FN:s konvention om barnets rättigheter som svensk lag.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att göra de lagändringar som krävs för att införliva Europiska konventionen om utövandet av barns rättigheter.¹

¹ Yrkande 2 hänvisat till CU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

FN:s konvention om barnets rättigheter antogs 1989. Det är nu 21 år sedan. Sverige skrev tidigt under barnkonventionen, Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter, men den tillämpas inte alltid. Varför? Den är inte inskriven i Sveriges rikes lag!

Idag har nästan alla länder ratificerat barnkonventionen. Därmed har landet bundit sig folkrättsligt till att förverkliga barnkonventionen. Sverige ratificerade barnkonventionen 1990, som ett av de första länderna.

Barnkonventionen ger en universell definition av vilka rättigheter som borde gälla för alla barn i hela världen. Definitionen ska gälla i alla samhällen, oavsett kultur, religion eller andra särdrag. Konventionen handlar om det enskilda barnets rättigheter. Varje människa under 18 år räknas som barn, om inte han eller hon blir myndig tidigare enligt den nationella lagstiftningen.

Barnkonventionen har införts som svensk lag i föräldrabalken och socialtjänstlagen.

I många officiella dokument som t ex i statens och kommunernas budgetar talas om barnperspektivet. Men det krävs mer för att stärka barnens rättigheter. Alla som arbetar med barn och ungdomar måste stärka sin barnkompetens och kunskap om konventionen.

När konventionen antogs av FN:s generalförsamling för två decennier sedan satte den svenska regeringen omedelbart igång ett arbete för att informera om vad barnkonventionen innebär och för att förverkliga den på olika samhällsområden. Flera debattörer har under årens lopp hävdats att barnkonventionens mål lättare skulle uppnås om den gjordes till svensk lag. Men lagstiftaren har i regel inte ansett detta vara nödvändigt, eftersom man ansett att den svenska lagstiftningen i sig själv stöder barnperspektivet. Men idag ser vi allt fler rapporter om att svenska myndigheter gör övergrepp mot barn av en typ som är brott mot barnkonventionen. Ett tydligt exempel gäller flyktingbarn som själva inte kan tala för sin sak eftersom de inte behärskar det svenska språket och inte heller kan få hjälp av någon närstående vuxen person. Detta innebär att flyktingbarnen är än mer utsatta än svenska barn, även om vi också hos dem ser överträdelser av barnkonventionens stadgar.

Barnens rättsliga ställning måste stärkas. Europarådet utarbetade 1996 Europeiska konventionen om utövandet av barns rättigheter. Syftet var att stärka barnets ställning i familjerättsprocesser. Sverige har undertecknat men ej ratificerat konventionen. För att ett barn ska tillåtas delta i det rättsliga förfarandet i Sverige bör man överväga lagändringar.

Stockholm den 24 september 2012

Kerstin Engle (S)